

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 2^α Φεβρουαρίου 2026

Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Γεώργιο Φλωρίδη

ΘΕΜΑ: «Η ανάγκη καθαρογραφής των αθωωτικών αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και της νομικής επιστήμης».

Κύριε Υπουργέ,

Το τελευταίο διάστημα έχει προκληθεί έντονη αναστάτωση και θύελλα αντιδράσεων από θεσμικούς φορείς, όπως η Ένωση Ποινικολόγων και Μαχομένων Δικηγόρων¹ και ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών², εξ αιτίας της υιοθετηθείσης τα τελευταία 5 χρόνια πρακτικής ορισμένων δικαστηρίων (ιδίως του Εφετείου Αθηνών³ και Θεσσαλονίκης⁴) να μην προβαίνουν στην καθαρογραφή των αθωωτικών αποφάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 142 παρ. 4 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας⁵, όπως διαμορφώθηκε από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας (άρθ. 7 παρ. 21 του Ν. 4637/2019 (ΦΕΚ Α' 180/18.11.2019), η καθαρογραφή θεωρείται μη αναγκαία για ορισμένες κατηγορίες αποφάσεων, ωστόσο η γενικευμένη πλέον παράλειψη σύνταξης σκεπτικού στις αθωωτικές αποφάσεις πλήττει θεμελιώδεις αρχές του Δικαίου. Η καθαρογράφιση των αθωωτικών αποφάσεων είναι ιδίως επιβεβλημένη για τους εξής λόγους:

¹ <https://www.star.gr/eidiseis/ellada/709288/antidrash-enwshs-poinikologwn-gia-tis-athwwtik-es-apofaseis>.

²

<https://www.dsa.gr/%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/anakoinoseis/apofaseis-ds-toy-dsa-tis-19is-ianoyariou-2026>.

³ <https://www.dikastiko.gr/second-lead/chamenes-athootikes-apofaseis-syglisi-tis-olomeleias-toy-efeteiou-athinon-zita-o-k-papadakis-gia-tin-arnisi-katharografis-toys/>.

⁴ https://dsth.gr/wp-content/uploads/2023/05/2020_0751.pdf.

⁵ «Άρθρο 142. – Σύνταξη των πρακτικών.

«[...]4. Οι αποφάσεις που αναβάλλουν τη δίκη κατά τα άρθρα 59, 61, 349 ή 352, χωρίς να έχει προηγηθεί έρευνα αποδεικτικών μέσων, δεν είναι αναγκαίο να καθαρογράφονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, μπορεί να καθορίζεται για ποιες επιπλέον αποφάσεις δεν είναι αναγκαίο η καθαρογραφή. Σε κάθε περίπτωση καθαρογράφονται οι ερήμην καταδικαστικές αποφάσεις, οι προπαρασκευαστικές αποφάσεις με τις οποίες λύεται οριστικά ένα ζήτημα, καθώς και εκείνες στις οποίες έχει δηλωθεί παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας.»

- Προστασία Προσωπικότητας & Τεκμηρίου Αθωότητας: Διασφαλίζει την δημόσια αποκατάσταση του αθωωθέντος, αναιρώντας έμπρακτα το βάρος των κατηγορητηρίων και των παραπεμπτικών βουλευμάτων.
- Πρόσδος Νομολογίας & Επιστήμης: Επιτρέπει την αξιοποίηση φιλελεύθερων δικαστικών κρίσεων και αναγνωρίζει τον επιστημονικό μόχθο των δικηγόρων, συμβάλλοντας στην εξέλιξη του δικαίου.
- Άσκηση Ενδίκων Μέσων & Δικαιωμάτων: Είναι απαραίτητη για την άσκηση εφέσεων/αναιρέσεων και για τη δικαστική καταδίωξη ψευδομαρτύρων ή ψευδομηνυτών από τον αθωωθέντα.
- Διαφάνεια & Δημοσιότητα: Εξασφαλίζει τον έλεγχο της δικαστικής αιτιολογίας από τον λαό και τα ανώτερα δικαστήρια, τηρώντας την αρχή της δημοσιότητας της δίκης.
- Λογοδοσία & Πάταξη Αυθαιρεσίας: Αποτρέπει τη συγκάλυψη κρατικών ή αστυνομικών αυθαιρεσιών και ενισχύει τη λογοδοσία των δικαστικών λειτουργών.
- Διαδικαστική Ορθότητα: Επιτρέπει την διόρθωση σφαλμάτων (άρθρο 145 ΚΠΔ) και την χορήγηση αντιγράφων σε έχοντες έννομο συμφέρον.
- Οικονομική Συνέπεια: Αποτρέπει την σπατάλη δημόσιων πόρων που διατίθενται για την ηχογράφηση και απομαγνητοφώνηση των πρακτικών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο να αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία ώστε να καταστεί υποχρεωτική η καθαρογραφή όλων των αθωωτικών αποφάσεων, τουλάχιστον στις περιπτώσεις που το ζητεί ο αθωωθείς, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να αιτιολογήσει την αίτηση του;

2. Πώς σκοπεύει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των καθυστερήσεων που συχνά προβάλλεται ως δικαιολογία για τη μη καθαρογραφή, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποιότητα των δικαστικών κρίσεων;

3. Ποια είναι η επίσημη θέση του Υπουργείου απέναντι στα αιτήματα των Δικηγορικών Συλλόγων για την διατήρηση του σκεπτικού στις αθωωτικές αποφάσεις ως εχέγγυο διαφάνειας;

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Ναπ. Ρούντας

Βουλευτής Λαρίσης